

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказ Мелітопольського
державного педагогічного
університету імені Богдана
Хмельницького
від 23.09.2019 року № 31/01-05

УХВАЛЕНО
На засідання Вченої ради
Мелітопольського державного
педагогічного університету імені
Богдана Хмельницького
від 20.09.2019 року протокол № 3
Голова Вченої ради
А.М.Солоненко

Положення №320

**про порядок реалізації права на академічну мобільність
учасників освітнього процесу
Мелітопольського державного педагогічного університету
імені Богдана Хмельницького**

1. Загальні положення

1.1. Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького (далі – Університет) розроблене відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 р. № 579, інших нормативно-правових документів з питань вищої освіти, а також Статуту Університету.

1.2. Положення встановлює порядок організації програм академічної мобільності для учасників освітнього процесу Університету на території України чи поза її межами та учасників освітнього процесу вітчизняних/іноземних закладів вищої освіти/ наукових установ (далі — вітчизняні/іноземні учасники) в Університеті.

1.3. Учасники освітнього процесу Університету, а саме здобувачі освітніх ступенів бакалавра, магістра, освітньо-наукового ступеня доктора філософії, здобувачі наукового ступеню доктора наук; науково-педагогічні, наукові та педагогічні працівники й інші учасники освітнього процесу та

освіти/наукові установи, що беруть участь у програмах академічної мобільності, є учасниками академічної мобільності (далі – Учасники).

1.4. Право на академічну мобільність може бути реалізоване на підставі міжнародних договорів про співробітництво в галузі освіти та науки, міжнародних програм та проектів, договорів про співробітництво між Університетом або його основними структурними підрозділами та вітчизняними/іноземними закладами вищої освіти/науковими установами та їх основними структурними підрозділами (далі — заклади вищої освіти/наукові установи – партнери), а також може бути реалізоване Учасником з власної ініціативи, підтриманої адміністрацією Університету, в якому він постійно навчається або працює, на основі індивідуальних запрошень та інших механізмів.

1.5. Університет – партнер – це український чи іноземний заклад вищої освіти/ наукова установа, з яким/якою Університет уклав відповідний договір про співробітництво.

1.6. Загально-організаційний супровід міжнародної академічної мобільності щодо укладання відповідних угод та здійснення/ підтримка зв'язків із закладами вищої освіти/ науковими установами – партнерами, інформування факультетів, кафедр щодо наявних програм, ознайомлення з інформаційними пакетами здійснює відділ міжнародних зв'язків Університету.

1.7. Організаційний супровід програм академічної мобільності в Університеті – надання методичної допомоги щодо оформлення документів для навчання за програмами академічної мобільності, перерахування результатів навчання, контроль за виконанням програм тощо забезпечує і відділ міжнародних зв'язків Університету за підтримки наукового відділу, а також відповідальних за міжнародну діяльність на кафедрах.

1.8. За місцем реалізації права на академічну мобільність вона поділяється на:

– внутрішню академічну мобільність — академічна мобільність, право на яку реалізується Учасниками Університету у закладах вищої освіти/ наукових установах — партнерах в межах України;

– міжнародну академічну мобільність — академічна мобільність, право на яку реалізується Учасниками Університету у закладах вищої освіти/ наукових установах — партнерах поза межами України, а також іноземними учасниками в Університеті.

1.9. Основними видами академічної мобільності є:

– ступенева мобільність — навчання у закладах вищої освіти, відмінному від постійного місця навчання Учасника, з метою здобуття ступеня вищої освіти, що підтверджується документом (документами) про вищу освіту або про здобуття ступеня вищої освіти від двох або більше закладів вищої освіти одночасно;

– кредитна мобільність — навчання у закладі вищої освіти, відмінному від постійного місця навчання Учасника, з метою здобуття кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи та/ або відповідних компетентностей, результатів навчання (без здобуття кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи), що будуть визнані в Університеті. Термін навчання за програмами кредитної мобільності у своїй сукупності не повинен перевищувати один академічний рік за весь період навчання Учасника в Університеті. При цьому загальний період навчання для таких Учасників за програмами кредитної мобільності залишається незмінним.

1.10. Навчання вітчизняних та іноземних учасників за узгодженими між Університетом та партнерами освітніми програмами, що включають програми академічної мобільності, може передбачати отримання випускниками документа про вищу освіту Університету та партнера, а також спільних або подвійних документів про вищу освіту Університету та партнерів.

1.11. Академічна мобільність студентів Університету спрямована на підвищення якості вищої освіти, ефективності наукових досліджень та

гармонізації стандартів вищої освіти, забезпечення конкурентоспроможності випускників Університету на українському та міжнародному ринках освітніх послуг і праці, залучення зарубіжного інтелектуального потенціалу до роботи в Університеті, набуття студентами досвіду впровадження інших моделей створення та поширення знань й поглиблення інтеграційних процесів з питань навчання і наукових досліджень.

1.12. Формами академічної мобільності для Учасників, що здобувають освітні ступені бакалавра, магістра та освітньо-науковий ступінь доктора філософії в Університеті, є:

- навчання за програмами академічної мобільності;
- мовне стажування;
- наукове стажування.

1.13. Формами академічної мобільності для осіб, що здобувають наукову ступінь доктора наук, науково-педагогічних, наукових і педагогічних працівників та інших Учасників, є:

- участь у спільних проектах;
- викладання;
- наукове дослідження;
- наукове стажування;
- підвищення кваліфікації.

2. Організаційне забезпечення академічної мобільності

2.1. Учасники академічної мобільності, які є здобувачами вищої освіти в межах програм внутрішньої мобільності, зараховуються до закладів вищої освіти/ наукових установ — партнерів в Україні як такі, що тимчасово допущені до освітнього процесу і мають права та обов'язки здобувачів вищої освіти вітчизняного закладу вищої освіти/ наукової установи.

2.2. У випадку, якщо учасник академічної мобільності Університету бере участь у міжнародній програмі академічної мобільності, конкурсний відбір

здійснюється організацією, яка надає Учаснику грант на умовах і за критеріями, визначеними в установчих документах конкурсу.

2.3. До участі у програмах академічної мобільності Університету допускаються здобувачі вищої освіти денної форми навчання, які навчаються за освітнім рівнем магістра, а також здобувачі вищої освіти, які успішно завершили 1-й рік навчання за освітнім рівнем бакалавра.

2.4. Перелік необхідних документів для участі в програмі академічної мобільності для учасників академічної мобільності Університету:

- подання або заява на ім'я ректора із візами-погодженнями директора інституту / декана факультету, резолюцією начальника відділу міжнародних зв'язків, проректора з наукової роботи та першого проректора;

- копія запрошення та його переклад, завірений відділом міжнародних зв'язків Індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти;

- Договір про академічну мобільність між Університетом та Учасником (Договір про навчання чи Договір про практику/стажування – для здобувачів вищої освіти);

- Договір про навчання (Learning Agreement on Academic Mobility Programme) між Університетом, Учасником та закладом вищої освіти / науковою установою – партнером (для здобувачів вищої освіти) (оформлюється за потреби);

- Індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти, підписаний Учасником, та затверджений директором інституту / деканом факультету (оформляється за потреби).

2.5. Документи зазначені в пункті 2.4. подаються до відділу міжнародних зв'язків не пізніше ніж за 10 календарних днів до початку програми академічної мобільності.

2.6. За здобувачами вищої освіти на період навчання в іншому закладі вищої освіти / науковій установі — партнері на території України чи поза її межами зберігаються місце навчання та виплата стипендії згідно із

законодавством протягом навчання чи стажування в іншому закладі вищої освіти/ науковій установі — партнері на території України чи поза її межами, якщо стипендія не передбачена умовами академічної мобільності.

2.6.1. Фінансові умови участі у програмі академічної мобільності:

– виплата стипендії зберігається у повному обсязі, якщо учасник академічної мобільності (здобувач вищої освіти, аспірант, докторант) не отримує фінансування за програмою мобільності;

– виплата стипендії зберігається у повному обсязі, якщо учасник академічної мобільності (здобувач вищої освіти, аспірант, докторант) отримує часткове фінансування (напр., вартість проживання програма покриває або надається гуртожиток), а кошти на дорожні витрати і харчування не передбачені програмою);

– науковий, педагогічний, науково-педагогічний працівник Університету не отримує кошти на відрядження, якщо він має повне фінансування участі у програмі академічної мобільності;

– оплата праці наукового, педагогічного, науково-педагогічного працівника відповідно до законодавства за основним місцем роботи зберігається на строк до шести місяців, якщо вона не передбачена програмою академічної мобільності.

2.7. Особи, що уклали договори про навчання чи практику/стажування за програмою академічної мобільності, не відраховуються із складу здобувачів вищої освіти на період реалізації права на академічну мобільність та обліковуються в Єдиній державній електронній базі з питань освіти.

2.8. Здобувачі вищої освіти, окрім вивчення у закладі вищої освіти-партнері обов'язкових навчальних дисциплін, має право самостійного вибору додаткових навчальних дисциплін за погодженням з закладом вищої освіти, що направив його на навчання.

2.9. Іноземні учасники, що реалізують право на академічну мобільність в рамках договорів про співробітництво між Університетом та іноземними

зкладами вищої освіти/ науковими установами — партнерами, можуть бути зараховані на навчання до Університету:

- за рахунок коштів міжнародних програм та організацій;
- за рахунок коштів фізичних або юридичних осіб;
- на умовах безоплатного навчання у разі взаємного обміну здобувачами вищої освіти, в тому числі за спільними освітніми програмами, які передбачають отримання спільного або подвійного документа (документів) про вищу освіту на умовах безоплатного навчання у разі міжнародного обміну здобувачами вищої освіти, якщо кількість таких іноземних здобувачів вищої освіти не перевищує кількість вітчизняних здобувачів вищої освіти, які навчаються в іноземному закладі вищої освіти — партнері в межах програм академічної мобільності відповідно до укладених між вищими навчальними закладами договорів про міжнародну академічну мобільність.

2.10. Перелік необхідних документів для іноземних учасників академічної мобільності:

- подання від факультету на ім'я ректора із візами-погодженнями декана факультету, резолюцією начальника відділу міжнародних зв'язків проректора з наукової роботи та першого проректора;
- копія запрошення;
- Договір про академічну мобільність між Університетом та Учасником.

2.11. У функції відділу міжнародних зв'язків входить загально-організаційний супровід міжнародної академічної мобільності, а саме:

- укладання відповідних угод та підтримка зв'язків із закладами вищої освіти / науковими установами – партнерами, інформування факультетів, кафедр щодо наявних програм;
- ознайомлення з інформаційними пакетами програм;
- контроль за документальним оформленням участі учасників освітнього процесу в програмах міжнародної академічної мобільності;

- надання методичної допомоги щодо оформлення документів для навчання за програмами академічної мобільності;
- методична допомога при перезарахуванні результатів навчання за міжнародними програмами академічної мобільності;
- оформлення наказу про участь в міжнародних програмах академічної мобільності учасників освітнього процесу.

2.12. Директор інституту, декани факультетів:

- здійснюють контроль за організацією та проведенням навчання за міжнародними програмами академічної мобільності, своєчасною підготовкою звітної документації за підсумками програми;
- призначають відповідальних за міжнародну діяльність на кафедрах інституту / факультетів на початку кожного навчального року, про що інформують відділ міжнародних зв'язків.

2.13. Відповідальні за міжнародну діяльність на кафедрах інституту, факультетів:

- контроль за документальним оформленням участі учасників освітнього процесу в програмах міжнародної академічної мобільності;
- контроль за розробкою кафедрами індивідуального навчального плану академічної мобільності, за необхідністю;
- забезпечують проведення організаційних заходів перед від'їздом здобувачів вищої освіти на програму: надання здобувачам вищої освіти необхідної документації (програми, звіт-щоденника, індивідуального завдання, теми курсових і дипломних проектів (робіт), методичні рекомендації щодо оформлення звітної документації тощо).

3. Визнання результатів програми академічної мобільності в Університеті

3.1. Визнання результатів навчання в рамках академічного співробітництва з закладами вищої освіти-партнерами здійснюється в Університеті з використанням європейської системи трансферу та накопичення кредитів ECTS

або з використанням системи оцінювання навчальних досягнень студентів, прийнятої у країні вищого навчального закладу-партнера, якщо в ній не застосовується ECTS.

3.2. У разі навчання здобувача вищої освіти Університету у закладі вищої освіти-партнері, з метою отримання за результатами державної атестації документів про вищу освіту Університету та зарубіжного вищого навчального закладу-партнера, складання академічної різниці може здійснюватися у порядку, встановленому відповідно до чинного законодавства обох сторін.

3.3. Результати підсумкової атестації здобувачів вищої освіти за період навчання у закладі вищої освіти-партнері представляються за шкалою, прийнятою у закладі вищої освіти -партнері і переводяться у шкалу, прийняту в Університеті.

3.4. Атестація учасників академічної мобільності Університету, які навчаються за програмою академічної мобільності, здійснюється відповідними факультетами/ інститутом у порядку, встановленому в Університеті.

Визнанню кредитів та результатів навчання для цілей мобільності сприяють документи, які містять інформацію про досягнуті результати навчання, на основі чого Університет приймає рішення про їх визнання та перезарахування:

- Договір про навчання;
- Договір про практику/ стажування.;
- Академічна довідка;
- Сертифікат про практику/стажування.

Договір про навчання – формалізована домовленість про організацію кредитної мобільності та визнання кредитів, підписана до початку періоду мобільності Учасником, Університетом, та закладом вищої освіти, що приймає. Договір має на меті надати Учаснику гарантії, що кредити, отримані протягом періоду мобільності, будуть визнані.

Договір про практику/ стажування містить опис навчальних заходів, які має реалізувати Учасник під час опанування зазначеного освітнього компонента, умови проходження практики/ стажування відповідно до навчальної програми та чітко визначені результати навчання із їх зазначенням у Сертифікаті про практику/ стажування, чи академічній довідці.

Академічна довідка – поточний запис освітніх досягнень Учасника, зокрема, для академічної мобільності, у якому зазначені освітні компоненти, які вони опанували, кількість набутих кредитів ЄКТС та отримані оцінки.

Після проходження практики/ стажування за кордоном зарахування кредитів має бути задокументоване у Сертифікаті про практику/стажування.

Сертифікат про практику/стажування забезпечує прозорість та роз'яснення значення досвіду практичної роботи Учасника. Видається закладом вищої освіти/ науковою установою/ організацією, що приймає, після завершення практики/ стажування. Може бути доповнений іншими додатковими документами, зокрема, рекомендаційними листами.

3.5. Порівняння обсягу навчального навантаження під час здобуття вищої освіти в межах програми академічної мобільності ґрунтується на зіставленні результатів навчання, яких було досягнуто здобувачем вищої освіти у закладі вищої освіти-партнері, та результатів навчання, запланованих освітньою програмою в Університеті.

3.6. Протягом 10 днів після завершення навчання за програмою міжнародної академічної мобільності за освітнім ступенем бакалавра, магістра здобувач вищої освіти надає до випускової кафедри:

- звіт встановленого зразка;
- академічну довідку (Transcript of Records), для учасників кредитної академічної мобільності. Переклад академічно довідки з англійської мови завіряється відділом міжнародних зв'язків.

3.7. Університет без додаткової атестації визнає позитивні кредити і оцінки, отримані у закладі вищої освіти-партнері під час участі у програмі

академічної мобільності з навчальних дисциплін, що внесені до Договору про міжнародну академічну мобільність (за наявності).

3.8. В Університеті перезараховуються обов'язкові чи вибіркові дисципліни, вивчені у закладі вищої освіти-партнері під час участі у програмі кредитної академічної мобільності, якщо вони внесені до Договору про міжнародну академічну мобільність (за наявності), укладеного між Університетом та учасником програми академічної мобільності до початку програми. В такому випадку перезараховані курси (навчальні дисципліни) заносяться до навчальної картки й у залікову книжку здобувача вищої освіти згідно з назвою курсу і обсягом ЄКТС в Університеті.

3.9. Якщо здобувач вищої освіти не опанував 3 і більше навчальні дисципліни, внесені до Договору про міжнародну академічну мобільність (за наявності) або не подав до Університету звіт про результати навчання протягом 10 днів після завершення програми академічної мобільності, такий здобувач вищої освіти відраховується з Університету.

3.10. Якщо здобувач вищої освіти не опанував до 3-х навчальних дисциплін, внесених до Договору про міжнародну академічну мобільність (за наявності), то такому здобувачу вищої освіти після повернення до Університету визначається академічна різниця, яку він повинен ліквідувати у встановленому в Університеті порядку та у встановлений термін.

3.11. Після завершення терміну участі у програмі академічної мобільності, передбаченого Договором про міжнародну академічну мобільність (за наявності), або дострокового припинення участі у програмі академічної мобільності, здобувач вищої освіти повинен повернутися до Університету та приступити до навчання.

3.12. Здобувачу вищої освіти, який повернувся до Університету після завершення терміну участі у програмі академічної мобільності, стипендія в Університеті призначається рішенням стипендіальної комісії відповідно до законодавства на підставі перезарахованих дисциплін, передбачених

програмою академічної мобільності або Договором про міжнародну академічну мобільність та виконання індивідуального плану та графіку (за наявності).

4. Права та обов'язки учасників академічної мобільності вищих навчальних закладів-партнерів, які беруть участь у програмах академічної мобільності

4.1. Учасники мають право на:

- продовження навчання або вивчення окремих навчальних дисциплін, проведення наукових досліджень у закладах вищої освіти-партнерах тощо;
- безпечні та нешкідливі умови навчання;
- користування: навчальною, науковою, виробничою, спортивною базою вищого навчального закладу, що приймає;
- участь у наукових конференціях, симпозіумах, виставках, конкурсах, представлення своїх наукових робіт для публікацій;
- зарахування результатів навчання (кредитів) у закладі вищої освіти - партнері, або результатів досліджень в установленому порядку;
- отримання документа про результати навчання або про відповідний освітньо- кваліфікаційний рівень встановленого у закладі вищої освіти зразка, якщо це передбачене програмою навчання студента.

4.2. Учасники зобов'язані:

- своєчасно надати необхідні документи для участі в програмі академічної мобільності;
- не пізніше визначеної дати прибути до місця виконання програми академічної мобільності;
- дотримуватися під час виконання програми академічної мобільності законодавства країни перебування та правил внутрішнього розпорядку, Статуту, інших нормативно-правових документів закладу вищої освіти-партнера;

– успішно виконати програму академічної мобільності за затвердженим індивідуальним навчальним планом та Договором про навчання чи про практику/стажування;

– вчасно повернутися до Університету після завершення програми академічної мобільності у закладі вищої освіти -партнері.

5. Порядок звітування та оформлення документів за результатами програми академічної мобільності

5.1. По завершенню програми Учасник представляє у деканат факультету та відділ міжнародних зв'язків:

– звіт у письмовій формі, завізований куратором програми академічної мобільності закладу вищої освіти / наукової установи-партнера (співробітники Університету подають копію звіту також до відділу кадрів);

– копію документу, що засвідчує результати проходження програми академічної мобільності (Сертифікат, Диплом, Академічну довідку, виписку навчальних досягнень – Transcript of Records);

– копію закордонного паспорту із ідентифікаційною сторінкою та сторінками з відмітками про перетин кордону України (необхідно звернути увагу, що відмітки в закордонному паспорті про перетин кордону України ставлять за вимогою у зв'язку зі спрощенням візового режиму).

5.2. Якщо здобувач вищої освіти під час перебування у закладі вищої освіти/ науковій установі — партнері, на базі якого реалізується право на академічну мобільність, не виконав програму навчання, то після повернення до Університету йому може бути запропоновано індивідуальний графік складання академічної заборгованості або повторний курс навчання за рахунок коштів фізичних чи юридичних осіб.

6. Організаційне забезпечення академічної мобільності для осіб, що здобувають науковий ступінь доктора наук, науково-педагогічних, наукових і педагогічних працівників та інших Учасників

6.1. Науково-педагогічні, наукові, педагогічні працівники Університету можуть реалізувати право на академічну мобільність для провадження професійної діяльності відповідно до укладеного Договору про участь у програмі академічної мобільності за погодження завідувача кафедри, директора інституту та декана факультету, при цьому за зазначеними працівниками зберігається основне місце роботи в Університеті до одного року.

6.2. В окремих випадках, у разі неможливості забезпечення реалізації освітнього процесу науково-педагогічними працівниками із-за бажання взяти участь у програмах, академічної мобільності, їх навчальне навантаження на період участі може виконуватися на умовах погодинної оплати іншими науково-педагогічними працівниками відповідної спеціальності з числа викладачів кафедри за погодженням викладача, який бере участь у програмі академічної мобільності, завідувача кафедри та декана факультету без збереження заробітної плати.

6.3. Іноземні наукові, педагогічні працівники закладів вищої освіти/ наукових установ, які залучені до провадження освітньої та наукової діяльності, під час перебування в Університеті мають усі права та обов'язки його працівників (фінансові умови провадження професійної діяльності іноземних учасників в Університеті фіксуються додатково в рамках відповідних угод, договорів тощо).

6.4. Умови приїзду провідних іноземних науковців та діячів освіти на запрошення Університету та їх перебування в Україні можуть визначатися додатковими договорами, укладеними між Університетом та запрошеною особою.

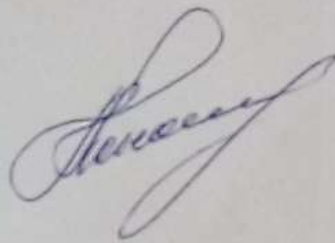
7. Прикінцеве положення

7.1. Це Положення набуває чинності після його ухвалення Вченою радою Університету і затверджується наказом ректора.

7.2. Зміни та доповнення до цього Положення вносяться за рішенням Вченої ради й затверджуються наказом ректора.

ПОГОДЖЕНО:

Провідний юрисконсульт

О.А. Коноплянко

Виконавець

Аверіна К.С.

